

Coronapeiling tweede meting, Provincie Flevoland

De uitbraak van corona leidde in 2020 en 2021 tot gedwongen aanpassingen in het gedrag van veel Nederlanders. De provincie Flevoland wil weten hoe haar inwoners deze veranderingen ervaren. En hoe de beleving van de inwoners zich verhouden tot de eerste meting in september 2020. De nadruk in dit onderzoek ligt op de ervaring en houding van inwoners. Om deze inzichten te verkrijgen, is een belevingsonderzoek uitgezet onder de inwoners van Flevoland. Daarover leest u meer in deze rapportage.

57% van de respondenten maakt zich zorgen over de gevolgen van de corona-uitbraak

Datum: 9 juli 2021
Respondenten: 4.687
In opdracht van: Provincie Flevoland

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Aanleiding onderzoek	3
Belangrijkste resultaten	6
1) Zorgen van inwoners nemen af, maar feitelijke situatie blijft stabiel	6
2) Toegenomen eenzaamheid houdt stand: de bubbel blijft klein	7
3) De toekomst bevat thuiswerken	7
4) Positieve neveneffecten coronamaatregelen	8
Resultaten inwonersconsultatie	9
Zorgen algemeen.....	9
Gezondheid	10
Sociale interactie	14
Werk en inkomen.....	18
Leefomgeving en ondermijning	24
Essentiële en niet-essentiële voorzieningen.....	27
Toekomst.....	33
Verschillen tussen gemeenten	39
Onderzoeksverantwoording	42
Methode.....	45

Aanleiding onderzoek

HOOFDSTUK 1

Belevingsonderzoek

De uitbraak van de corona leidde in 2020 en 2021 tot gedwongen aanpassingen in het gedrag van veel Nederlanders. Ondanks recente versoepelingen zijn veel van de maatregelen nog steeds van kracht en zullen zij aanpassingen van inwoners blijven vragen.

De provincie Flevoland heeft veel informatie over de impact van de coronacrisis en deelt dit middels de [COVID-19 Monitor Flevoland](#) met de samenleving en de Provinciale Staten. Daarin staat ook informatie over de maatregelen die de provincie Flevoland treft om de gevolgen van de coronacrisis in Flevoland te verzachten. De Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland willen graag inzicht in hoe het gaat met hun inwoners in deze periode. Hoe beleven inwoners van Flevoland de periode sinds de corona-uitbraak? En hoe beïnvloeden de coronamaatregelen het dagelijks leven van de inwoners? Welke groepen worden er in meer of in mindere mate door geraakt?

Om antwoord op deze vragen te krijgen en inzicht te krijgen in veranderingen die hebben plaatsgevonden sinds september 2020 heeft de provincie een tweede meting laten uitvoeren onder inwoners van alle gemeenten in de provincie Flevoland. In dit onderzoek hebben we door middel van retrospectieve vragen gevraagd naar de beleving van inwoners sinds het begin van corona-uitbraak. Ook is inwoners per thema gevraagd na te denken over impact van corona op hun leven. Waarbij de framing telkens was: "*Wat zijn de gevolgen van de corona-uitbraak op uw leven?*". Echter, de feitelijke situatie van inwoners voorafgaand aan de corona-uitbraak of de eerste meting is niet bekend.

Vergelijking eerdere onderzoek

In september en oktober 2020 heeft Citisens in opdracht van de provincie een eerste belevingsonderzoek uitgevoerd naar de ervaringen van inwoners van Flevoland sinds de corona-uitbraak. Om de uitkomsten te kunnen vergelijken en ontwikkelingen te kunnen zien, komt de tweede meting inhoudelijk in grote lijnen overeen met het eerste onderzoek. Samen met de provincie Flevoland is voor de tweede meting de inhoud van de vragenlijst aangescherpt en zijn er op basis van ontwikkelingen nieuwe vragen toegevoegd. Ook zijn een aantal onderdelen verwijderd. Daarnaast is er één aanpassing geweest in de formulering van veel vragen. In de eerste meting werd in veel vragen gesproken over

'vanwege de coronamaatregelen'. In de tweede meting is dit vervangen door 'sinds de corona-uitbraak'. Hiervoor is gekozen om in een toekomstige vervolgpeiling hetzelfde taalgebruik te kunnen voortzetten. De kans is groot dat in de toekomst er in steeds mindere mate sprake zal zijn van coronamaatregelen, maar dat het leven wel anders blijft voor inwoners sinds de corona-uitbraak.

Het veldwerk voor de tweede meting van dit onderzoek is uitgevoerd tussen 12 mei en 7 juni 2021. In deze onderzoeksperiode werden er op 2 momenten - op 19 mei en op 1 juni - versoepelingen doorgevoerd. Vanaf 19 mei mochten bijvoorbeeld de dierentuinen en sportscholen weer open en werden de openingstijden van terrassen verlaagd van 18:00 naar 20:00 uur. Op 1 juni mochten musea en middelbare weer (volledig) open. De meeste deelnemers (71%) vulden het onderzoek in, in de periode van 19 tot en met 31 mei. Uit de analyse bleek dat er geen significante verschillen zijn tussen de perioden waarin deelnemers aan het onderzoek deelnamen en de antwoorden die zij gaven.

Aangezien we de uitkomsten van de tweede meting vergelijken met het eerdere onderzoek is het ook relevant om te weten wat de status van corona en de maatregelen in de eerste onderzoeksperiode was. Het eerste onderzoek is uitgevoerd tussen 28 september en 19 oktober 2020. In deze periode werden de coronamaatregelen strenger. Zo werd in die periode bijvoorbeeld de oproep gedaan om mondkapjes te dragen in openbaar ruimtes en werd de sluiting van horeca, bioscopen en theaters afgekondigd. Beide onderzoeksperioden zijn daarin aan elkaar gespiegeld. Bij de eerste meting werden de coronamaatregelen, na een zomer waarin relatief veel mogelijk was, strenger. In de tweede meting werden, na een lange periode van lockdown, de maatregelen juist versoepeld.

4.687 respondenten

Via diverse kanalen is aan inwoners van Flevoland gevraagd om mee te doen aan het onderzoek. Zo zijn alle burgerpanels van de gemeenten in Flevoland uitgenodigd.¹ Daarnaast hebben panelleden uit het Citisens-panel die woonachtig zijn in Flevoland een uitnodiging ontvangen. Ook was het onderzoek beschikbaar via www.coronapeilingflevoland.nl. Deze open link is via zowel online als offline kanalen onder de aandacht gebracht. Uiteindelijk deden 4.687 respondenten mee aan het onderzoek. De uitkomsten zijn gewogen op de variabelen leeftijd en opleidingsniveau. Hiermee is het onderzoek op deze variabelen representatief voor Flevoland in zijn geheel. Daarnaast zijn de uitkomsten ook voor vijf van de zes gemeenten representatief. In Urk deden relatief gezien minder inwoners mee, waardoor bij de resultaten voor deze gemeente een grotere

¹ Alleen de gemeente Urk heeft geen burgerpanel.

foutmarge gehanteerd moet worden. In de onderzoeksverantwoording leest u hier meer over.

Leeswijzer

Deze rapportage bestaat uit een aantal onderdelen. Er wordt gestart met de belangrijkste resultaten. Vervolgens worden per thema de uitkomsten uit het onderzoek gepresenteerd. In verband met de toegankelijkheid van overheidsdocumenten zijn alle figuren tevens voorzien van een tabel, zodat ook screenreaders de informatie kunnen verwerken. Na de presentatie van de resultaten wordt kort stilgestaan bij de verschillen die tussen de gemeenten naar voren zijn gekomen in de resultaten. Als separate bijlage zijn alle uitkomsten van de afzonderlijke gemeenten als tabellen bijgevoegd. De rapportage wordt afgesloten met de onderzoeksverantwoording, waar dieper wordt ingegaan op de onderzoeksmethode en de respons.

Belangrijkste resultaten

HOOFDSTUK 2

Het doel van het onderzoek was het in kaart brengen van de beleving van inwoners van de gevolgen van de coronamaatregelen. De onderzoeksvraag die centraal stond was:

Welke invloed heeft de corona-uitbraak en de daaruit volgende coronamaatregelen op de inwoners van Flevoland en welke ontwikkelingen zijn zichtbaar in de zorgen van inwoners met de blik op de toekomst?

Deze onderzoeksvraag is beantwoord op verschillende thema's. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste resultaten van het onderzoek beschreven. In het algemeen geven inwoners aan dat zij zich door de corona-uitbraak meer zorgen maken, bijvoorbeeld over de economische situatie of gezondheid, hoewel deze zorgen zijn afgenomen in vergelijking met de eerste meting. Daarnaast werken veel inwoners nog thuis, wat de balans tussen werk en privé lijkt te verslechteren. De meerderheid van de inwoners denkt dat corona ook over een jaar nog invloed heeft op hoe ze werken en op vakantie gaan. De invloed op werken is daarbij voor de meerderheid positief, voor vakanties juist negatief.

1) Zorgen van inwoners nemen af, maar feitelijke situatie blijft stabiel

In vergelijking met de eerste meting zijn de zorgen van inwoners afgenomen. Er is een daling zichtbaar in de hoeveelheid en intensiteit van de zorgen rondom de eigen gezondheid en die van hun dierbaren, maar ook in de zorgen rondom het eigen werk en/of inkomen en zorgen over de Nederlandse economie. Ondanks deze afname in zorgen is er daarentegen geen grote verandering zichtbaar in de daadwerkelijke situatie. Zo is de mate waarin inwoners zich eenzaam voelen gelijk gebleven, net als de mate van afhankelijkheid van anderen. Ook de manier van werken is niet veranderd sinds de eerste meting. Het merendeel van de inwoners werkt nog steeds thuis, of op locatie met inachtneming van de 1,5 meter afstand. De groep inwoners voor wie de inkomsten veranderd zijn sinds de corona-uitbraak is ook stabiel gebleven: één op de tien inwoners geeft aan dat hun inkomsten zijn gedaald, hoewel de helft van deze groep verwacht dat deze weer snel zullen stijgen.

2) Toegenomen eenzaamheid houdt stand: de bubbel blijft klein

De toegenomen mate van eenzaamheid die zichtbaar was bij de eerste meting lijkt sindsdien stand te hebben gehouden, ondanks de langzaam verminderende maatregelen gedurende de onderzoeksperiode. 41% van de inwoners voelt zich eenzamer sinds de corona-uitbraak. Dit is terug te zien in de mate waarin inwoners anderen zien, zowel dierbaren als mensen die daarbuiten vallen. Het fysieke contact met dierbaren is voor 70% van de inwoners afgenomen, en voor 45% nam het digitale contact toe. Dit blijkt echter geen kwalitatieve verbetering te zijn: voor een derde is het contact met hun dierbaren verslechterd, in vergelijking met de eerste meting is deze groep toegenomen met 10%, van 23% naar 33%. Daarnaast is net als in de eerste meting een vermindering van het aantal contacten buiten dierbaren zichtbaar, twee derde heeft minder vaak contact met mensen buiten hun 'bubbel'. Vooral onder jongeren is de eenzaamheid sinds de corona-uitbraak extra toegenomen. Daarnaast geven thuiswonende jongeren (jonger van 30 jaar) aan meer spanningen in het huishouden te ervaren.

3) De toekomst bevat thuiswerken

Inwoners verwachten dat corona ook over een jaar nog invloed heeft op de manier waarop zij werken en zijn daar over het algemeen positief over. Op dit moment geeft ruim de helft van de werkende inwoners van Flevoland aan dat zij hun werk op een andere locatie, zoals thuis, uit kunnen voeren. Voor een groot deel zijn ze dit ook gaan doen sinds de corona-uitbraak. De groep inwoners die is gaan thuiswerken is echter wel verdeeld over de effectiviteit hiervan: een derde geeft aan hun werk minder goed uit te kunnen voeren vanuit huis. Deze groep bestaat voornamelijk uit alleenstaanden met kinderen. Hier staat tegenover dat ruim de helft van de inwoners aangeeft wel goed thuis te kunnen werken. Het merendeel van de inwoners ziet dan ook graag dat thuiswerken in de toekomst in een bepaalde vorm wordt behouden, waarbij de voorkeur uitgaat naar een aantal dagen per week. Wel is het belangrijk om de balans tussen werk en privé in het oog te houden: voor een derde van de inwoners is deze balans verslechterd sinds de corona-uitbraak, zeker voor thuiswerkenden.

4) Positieve neveneffecten coronamaatregelen

Eén van de doelen van dit onderzoek was om te achterhalen hoe het staat met de zingeving van inwoners van Flevoland. Eén op de tien inwoners geeft aan geen zinvol leven of vertrouwen in de toekomst te hebben. Daarnaast geeft twee op de tien inwoners aan het leven minder zinvol te vinden sinds de corona-uitbraak. Dit geldt voornamelijk voor inwoners die werkzaam zijn in de handelssector, inwoners die werkzaam zijn in de gezondheidszorg geven juist vaker aan hun leven zinvoller te vinden. Mensen die wel een zinvol leven hebben zien vaker positieve gevolgen van de huidige situatie, zoals de kans om tot rust te komen. Opvallend is dat de groep inwoners voor wie de coronamaatregelen positieve neveneffecten hebben is toegenomen ten opzichte van de eerste meting. Veel inwoners verwachten daarnaast ook een positieve verandering in de manier van werken als gevolg van corona.

Resultaten inwonersconsultatie

HOOFDSTUK 3

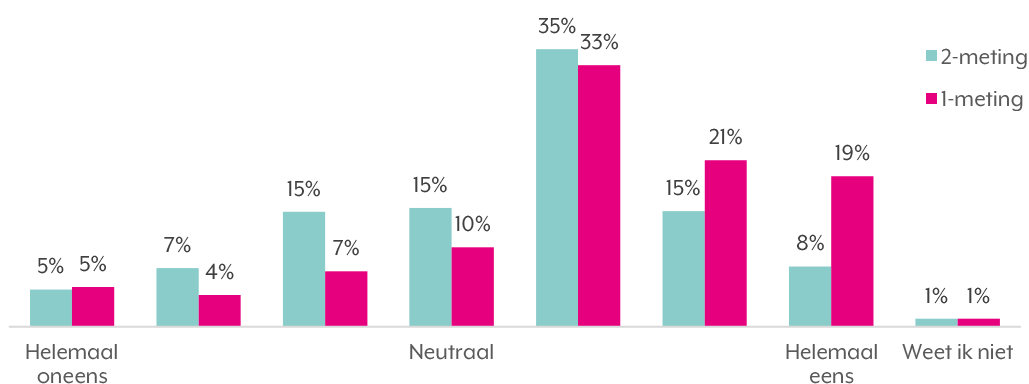
Op de volgende pagina's vindt u de uitkomsten van de inwonersconsultatie. De resultaten zijn geclusterd volgens de thema's die in het onderzoek naar voren zijn gekomen. Hierbij worden telkens de resultaten voor de gehele provincie weergegeven.

Noot: per vraag kunnen verschillende aantallen invullers worden genoemd. Door routing in de vragenlijst is niet elke vraag aan iedere respondent voorgelegd. In verband met afrondingsverschillen kan het voorkomen dat percentages niet optellen tot 100%.

Zorgen algemeen

Het onderzoek startte met de vraag of inwoners zich zorgen maken over de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus. Meer dan de helft (57%) geeft aan zich hier in meer of mindere mate zorgen over te maken. De groep inwoners die zich zorgen maakt is daarmee lager dan bij de eerste meting, toen maakte 73% zich zorgen. Daarnaast zijn de zorgen van inwoners op dit moment minder groot. De groep die aangeeft zich veel zorgen te maken is meer dan gehalveerd ten opzichte van de eerste meting (8% en 19%).

Ik maak me zorgen over de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus (n=4.687) slider

Antwoord	2-meting	1-meting
helemaal oneens	5%	5%
	7%	4%
	15%	7%
neutraal	15%	10%
	35%	33%
	15%	21%
helemaal eens	8%	19%
weet ik niet / geen mening	1%	1%

Gezondheid

Rondom het thema gezondheid zijn grotendeels dezelfde vragen gesteld aan inwoners als bij de eerste meting. Deze gingen in op zorgen om hun eigen gezondheid en die van anderen. Daarnaast werd gekeken naar de zorgen die ouders hebben over de leerontwikkeling en het welzijn van hun kinderen.

Zorgen gezondheid

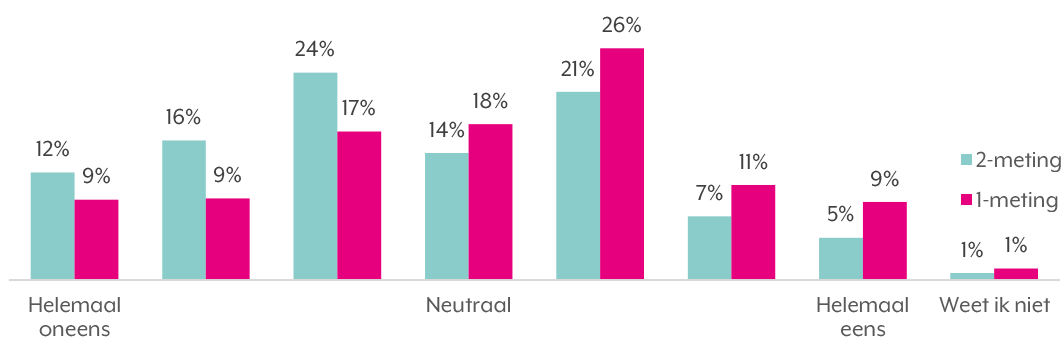
Aan inwoners van Flevoland is gevraagd in hoeverre ze zich zorgen maken over (1) hun eigen gezondheid, (2) de gezondheid van dierbaren (familie, vrienden, collega's) en (3) de gezondheid van de Nederlandse bevolking. Op al deze drie aspecten zien we dat de zorgen van inwoners in vergelijking met de eerste meting met ongeveer 12% zijn afgenomen. Waarbij ook hier zichtbaar is dat niet alleen minder inwoners zich zorgen maken, maar ook dat de zorgen minder groot zijn. We zien dat inwoners zich relatief gezien het minst zorgen maken over de eigen gezondheid (33%). 44% maak zich zorgen over de gezondheid van de Nederlandse bevolking en 57% over de gezondheid van hun dierbaren. De zorgen om gezondheid gaan niet alleen over de lichamelijke gezondheid, maar ook het mentale aspect lijkt daarbij van belang te zijn. Zo geven mensen die zich eenzamer voelen door corona vaker aan zich zorgen te maken over hun eigen gezondheid en zijn zorgen over de gezondheid van dierbaren groter bij mensen die zich zorgen maken over het welzijn van hun kinderen.

Tussen de drie verschillende aspecten van de zorgen om gezondheid is een sterke samenhang. Oftewel mensen die zich zorgen maken over hun eigen gezondheid, maken zich ook vaker zorgen over de gezondheid van hun dierbaren of de Nederlandse bevolking.

Rondom de zorgen over de eigen gezondheid zien we grote verschillen tussen groepen inwoners. Van de inwoners die van zichzelf aangaven dat zij tot de kwetsbare groep behoren maakt 57% zich zorgen, terwijl dit van de groep inwoners die zich niet tot de kwetsbare groep rekent 18% is.² Ook is er een significant verschil tussen het opleidingsniveau van inwoners en de mate waarin ze zich zorgen maken over hun eigen gezondheid. Van de hoog- en middelbaar opgeleiden maakt een grotere groep zich geen zorgen dan van de laagopgeleiden.

Ik maak me zorgen over mijn eigen gezondheid (n=4.687) slider

Antwoord	2-meting	1-meting
helemaal oneens	12%	9%
	16%	9%
	24%	17%
neutraal	14%	18%
	21%	26%
	7%	11%
helemaal eens	5%	9%
weet ik niet / geen mening	1%	1%

² Inwoners is gevraagd of zij zichzelf tot de kwetsbare groep rekenen. Middels de vraag: *Het coronavirus heeft niet op alle mensen hetzelfde effect. Voor bepaalde groepen, die vaak kwetsbare groepen worden genoemd omdat ze al gezondheidsklachten hebben, zijn de gevolgen van het coronavirus voor hun gezondheid groter. Vindt u zichzelf tot de kwetsbare groep behoren?* konden respondenten aangeven of zij zich tot de kwetsbare groep vonden horen. In de analyse is bij relevante vragen gekeken of deze groep een andere mening is toegedaan.

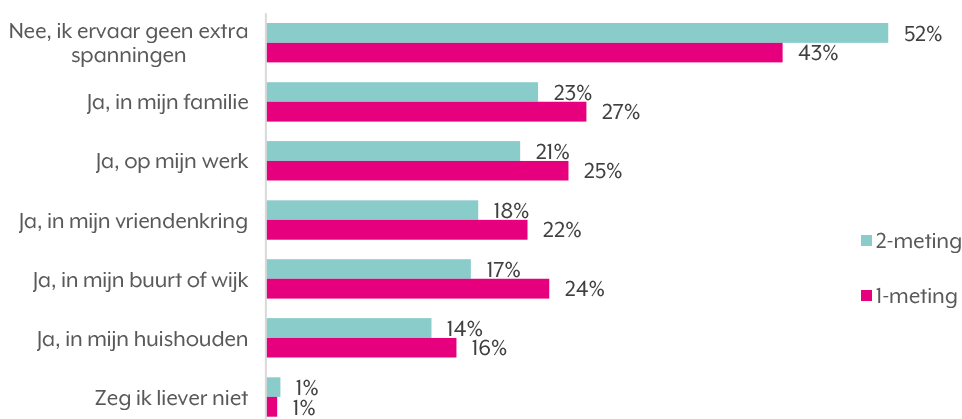
Spanningen

Naast de gezondheidszorgen is binnen dit thema gevraagd of inwoners vanwege de coronamaatregelen extra spanningen in de omgang met anderen ervaren. De helft (46%) van de inwoners ervaart door de coronamaatregelen extra spanningen. In vergelijking met de eerste meting is te zien dat de spanningen in elke categorie licht zijn afgenomen, een paar procentpunten. Waardoor het aantal mensen dat aangeeft geen spanningen te ervaren ten opzichte van de eerste meting met 9% is toegenomen.

Twee derde van de ouderen (65 jaar of ouder) geeft aan geen extra spanningen in de omgang met anderen te ervaren. Het belangrijkste verschil dat hieraan bijdraagt is vooral dat deze groep vaak niet meer werkt en daarom bijna nooit aangeeft spanningen op het werk te ervaren. Ook mensen die vaak thuiswerken geven aan minder vaak spanningen op het werk te ervaren. Tegelijkertijd zien we bij de thuiswerkers geen extra toegenomen spanningen in het huishouden. Toegenomen spanningen in het huishouden zijn vooral het geval bij jongeren die met hun ouders/verzorgers wonen. Van deze groep geeft 31% aan extra spanning in het huishouden te ervaren.

Ervaart u door de coronamaatregelen extra spanningen in de omgang met anderen?

(n=4.687) meerkeuze

Antwoord	2-meting	1-meting
Nee, ik ervaar geen extra spanningen	52%	43%
Ja, in mijn huishouden	23%	27%
Ja, in mijn familie	21%	25%
Ja, in mijn vriendenkring	18%	22%
Ja, in mijn buurt of wijk	17%	24%
Ja, op mijn werk	14%	16%
Zeg ik liever niet	1%	1%

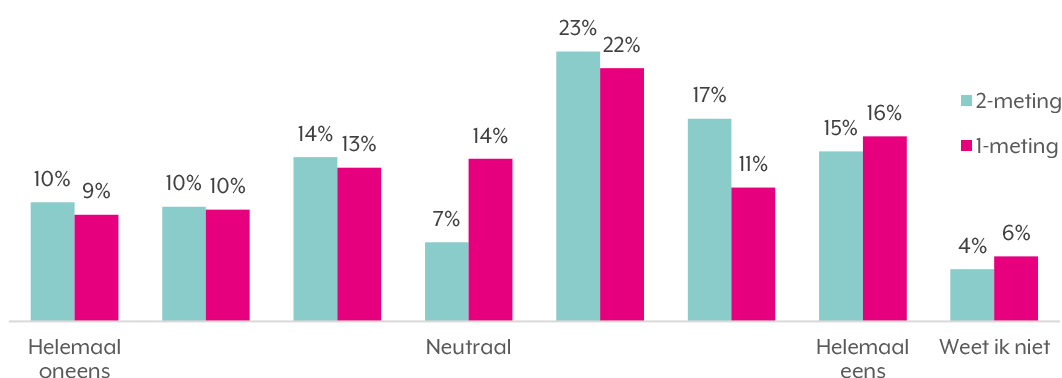
Ontwikkeling kinderen

Aan inwoners met kinderen is op twee niveaus gevraagd hoe ze verwachten dat de corona-uitbraak invloed heeft op hun kind(eren). Hierbij is gevraagd naar de leerontwikkeling van kinderen en het welzijn in het algemeen.

De zorgen over de leerontwikkeling van eigen kinderen is in vergelijking met de eerste meting licht toegenomen (van 49% naar 55%). Evenals bij de eerste meting zijn de zorgen zijn het grootste bij ouders met kinderen in de middelbare schoolleeftijd (12-18 jaar), van hen maakt 70% zich zorgen.

Wanneer wordt gevraagd naar het welzijn van de eigen kind(eren) zien we een vergelijkbaar patroon. De helft van de ouders maakt zich (lichte) zorgen over het welzijn van hun kinderen. Ook hier zijn de zorgen weer het grootste bij ouders van kinderen in de middelbare schoolleeftijd (62%) en zijn de zorgen het minst groot bij ouders van kinderen tussen de 0 en 4 jaar.

Ik maak me zorgen over de leerontwikkeling van mijn kind(eren) sinds de corona-uitbraak (n=1.868, alleen deelnemers met kinderen) slider

Antwoord	2-meting	1-meting
helemaal oneens	10%	9%
	10%	10%
	14%	13%
neutraal	7%	14%
	23%	22%
	17%	11%
helemaal eens	15%	16%
weet ik niet / geen mening	4%	6%

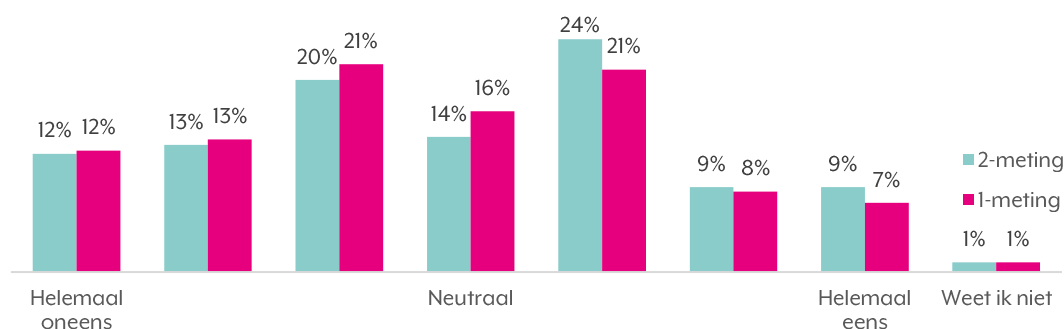
Sociale interactie

Veel van de maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te beperken zijn erop gericht om het aantal contactmomenten van mensen te beperken. Eén van de thema's van het onderzoek was daarom de sociale interactie. De vragen rondom dit thema hadden als doel te achterhalen wat de gevolgen van de geldende maatregelen op dit gebied zijn.

Eenzaamheid

Uit de GGD Gezondheidsmonitor blijkt dat in Flevoland het aandeel mensen dat zich ernstig of zeer ernstig eenzaam voelt hoger ligt dan het Nederlandse gemiddelde³. Sinds de corona-uitbraak geeft vier op de tien Flevolandse mensen aan zich eenzamer te voelen. De toename van eenzaamheid door de corona-uitbraak is daarmee iets hoger dan bij de eerste meting (respectievelijk 41% en 36%). In lijn met de uitkomsten van de GGD Gezondheidsmonitor blijkt uit dit onderzoek dat onder jongeren de eenzaamheidsgevoelens als gevolg van de corona-uitbraak meer zijn toegenomen. Daarnaast is de eenzaamheid ook meer toegenomen bij inwoners die alleen wonen en bij inwoners die aangeven dat de kwaliteit van het contact met hun dierbaren minder is geworden. Inwoners die aangeven zich eenzamer te voelen, geven ook vaker aan dat ze sinds de corona-uitbraak hun huis minder uit durft te gaan. In totaal geef één derde van de inwoners aan dat zij door corona minder vaak het huis uit durven te gaan.

Ik voel me eenzamer sinds de corona-uitbraak (n=4.687) slider

³ Uitkomsten Gezondheidsmonitor 2020 (CBS). Afkomstig van: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2021/26/risico-op-angststoornis-of-depressie-onder-jongvolwassenen-toegenomen>

Antwoord	2-meting	1-meting
helemaal oneens	12%	12%
	13%	13%
	20%	21%
neutraal	14%	16%
	24%	21%
	9%	8%
helemaal eens	9%	7%
weet ik niet / geen mening	1%	1%

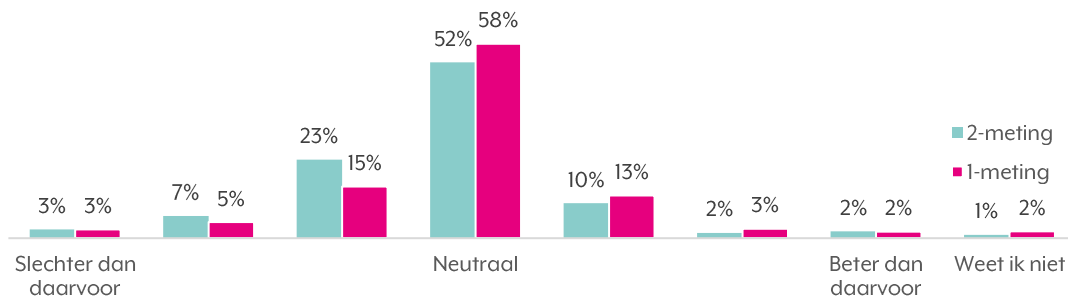
Contact met dierbaren

Op drie manieren is inwoners gevraagd naar het contact met hun dierbaren. Namelijk (1) de hoeveelheid fysiek contact, (2) het aantal digitale contactmomenten en (3) de kwaliteit van het contact.

Een ruime meerderheid (70%) geeft aan dat ze hun dierbaren minder vaak fysiek zien, terwijl 10% aangeeft dat zij dierbaren juist vaker fysiek ontmoeten. Voor iets minder dan de helft (45%) van de inwoners is de hoeveelheid digitaal contact met dierbaren echter wel toegenomen. Vooral onder ouderen (65 jaar en ouder) is dit het geval.

Naast de frequentie is ook de inhoud/kwaliteit van de contacten erg belangrijk. Een derde van de inwoners geeft aan dat het contact met hun dierbaren slechter is geworden vanwege de maatregelen voor het coronavirus. Daarmee zijn inwoners nu negatiever over de effecten van de corona-uitbraak op de kwaliteit van het contact met hun dierbaren. In de eerste meting gaf een kwart (23%) aan dat het contact met hun dierbaren is verslechterd. Vooral inwoners die (zowel digitaal als fysiek) minder vaak contact hebben met hun dierbaren, geven aan dat de kwaliteit van het contact verslechterd is. Daarentegen is het niet zo dat inwoners waarbij het digitaal contact is toegenomen ook aangeven dat de kwaliteit van het contact is verbeterd.

Het contact met mijn dierbaren is... (n=4.687) slider

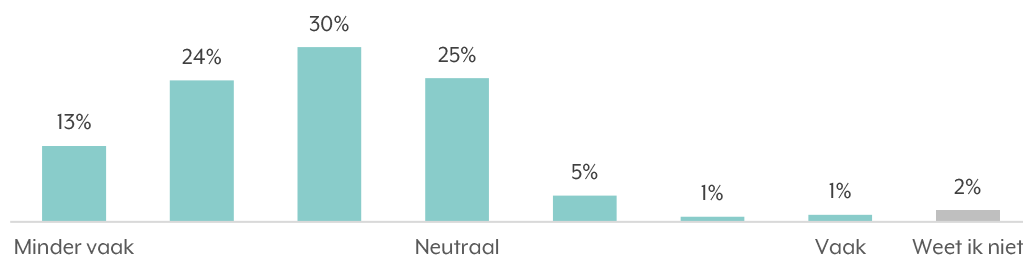

Antwoord	2-meting	1-meting
slechter dan daarvoor	3%	3%
	7%	5%
	23%	15%
neutraal	52%	58%
	10%	13%
	2%	3%
beter dan daarvoor	2%	2%
weet ik niet / geen mening	1%	2%

Contact met anderen

Naast contact met familie, goede vrienden en dierbaren is inwoners ook gevraagd hoe vaak ze daarnaast andere mensen in hun omgeving spreken. Hierbij is gevraagd naar mensen buiten hun 'bubbel' en daarnaast ook naar contact met burens. Twee derde (67%) van de inwoners geeft aan mensen buiten hun dierbaren minder vaak te spreken, terwijl 7% deze groep juist vaker spreekt. Daarnaast spreekt één op de vijf invullers zijn of haar burens juist vaker, ten opzichte van een derde die de burens minder vaak spreekt sinds de corona-uitbraak. Dit beeld is vergelijkbaar met de eerste meting, waarbij ook zichtbaar was dat contacten verminderden, hoewel het contact met de burens sinds eerste meting iets lijkt te zijn toegenomen.

Sinds de corona-uitbraak spreek ik mensen buiten mijn goede vrienden, familie en dierbaren... (n=4.687) slider

Antwoord	%
Minder vaak	3%
	5%
	15%
neutraal	58%
	13%
	3%
Vaker	2%
weet ik niet / geen mening	2%

Zorg voor anderen

Naast de vermindering van sociale contacten is inwoners ook gevraagd of zij sinds de corona-uitbraak afhankelijk(er) zijn geworden van anderen. De resultaten hiervan zijn vergelijkbaar met de eerste meting. 6% van de inwoners uit Flevoland geeft aan dat ze afhankelijk(er) zijn geworden van anderen sinds de corona-uitbraak. Hier staat tegenover dat een kwart (23%) meer is gaan doen voor anderen in hun omgeving sinds de corona-uitbraak. 17% gaf daarnaast hulp aan anderen die ze door corona niet meer kunnen geven.

Bent u sinds de coronamaatregelen afhankelijk(er) geworden van anderen? (n=4.687) enkele keuze

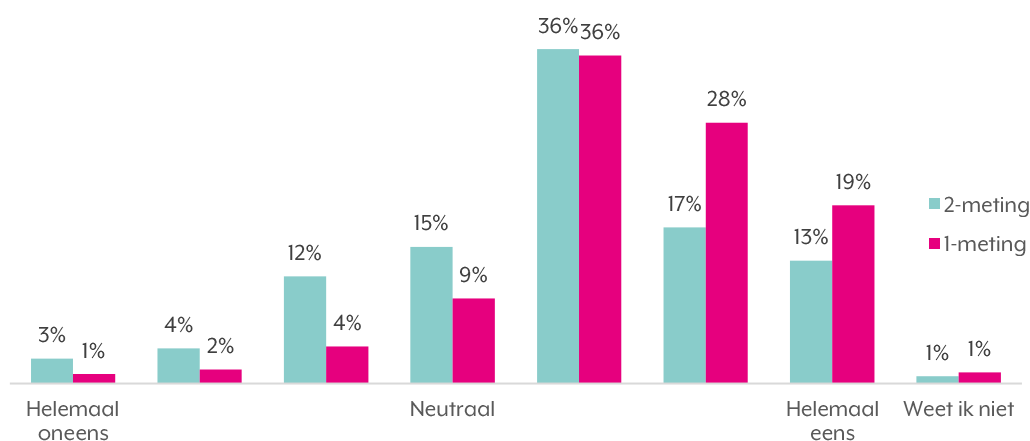
Antwoord	%
Ja	6%
Nee	93%
Zeg ik liever niet	1%

Werk en inkomen

Economie en inkomen

De zorgen over de Nederlandse economie en het eigen werk en/of inkomen zijn afgenomen sinds de eerste meting. Twee derde (66%) van de inwoners van Flevoland maakt zich zorgen over de Nederlandse economie, ten opzichte van 83% tijdens de eerste meting. De zorgen zijn niet alleen afgenomen, maar ook minder sterk: de antwoorden van inwoners zijn meer geclusterd rondom het midden. Ook maken hoogopgeleide inwoners zich minder zorgen dan lager opgeleiden en spelen zorgen over de economie minder sterk onder inwoners van 65 jaar of ouder.

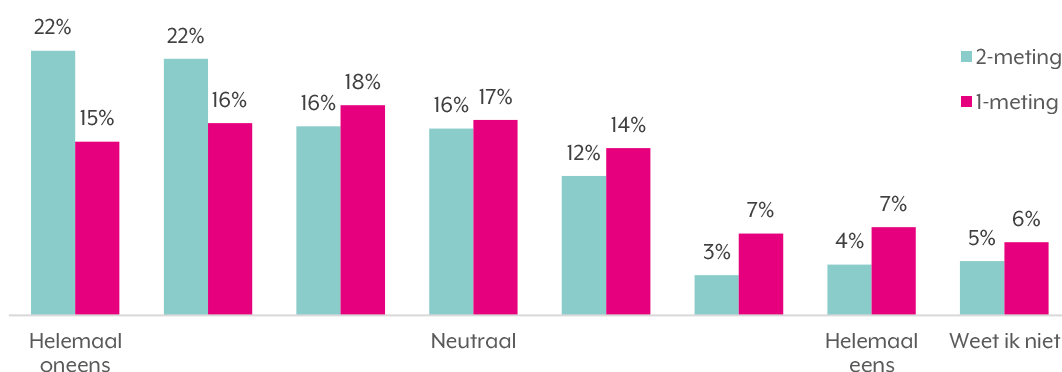
Ik maak me zorgen over de Nederlandse economie (n=4.687) stelling

Antwoord	2-meting	1-meting
helemaal oneens	3%	1%
	4%	2%
	12%	4%
neutraal	15%	9%
	36%	36%
	17%	28%
helemaal eens	13%	19%
weet ik niet / geen mening	1%	1%

Naast de afgenomen zorgen om de Nederlandse economie maken Flevolandse inwoners zich ook minder sterk zorgen over hun eigen werk/inkomen. Zorgen hierom zijn afgenomen met 9%: één op de vijf inwoners maakt zich nog zorgen (20%). Uit het onderzoek blijkt dat deze zorgen het grootste zijn onder ondernemers met personeel (39%), ZZP'ers (37%) en werklozen/werkzoekenden (56%). Hierbij is ook gekeken naar de sector waar mensen in werken. Hier waren kleine verschillen zichtbaar: mensen die werkzaam zijn in het openbaar bestuur, veiligheid en rechtspraak (9%) maken zich minder zorgen dan mensen die werken in de techniek (24%) of handel en administratie (25%).

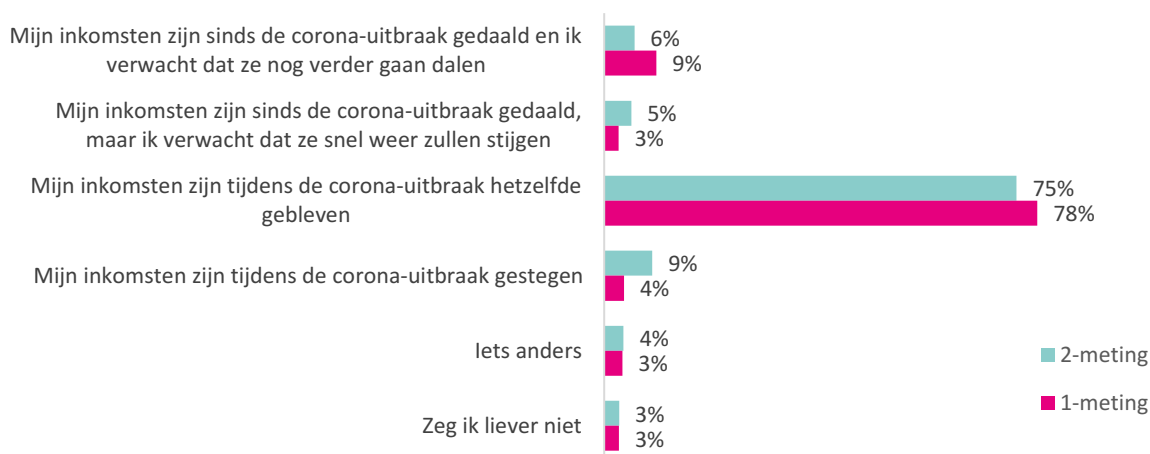
Ik maak me zorgen over mijn eigen werk en/of inkomen (n=4.687) slider

Antwoord	2-meting	1-meting
helemaal oneens	22%	15%
	22%	16%
	16%	18%
neutraal	16%	17%
	12%	14%
	3%	7%
helemaal eens	4%	7%
weet ik niet / geen mening	5%	6%

In vergelijking met de eerste meting zijn de inkomsten van inwoners niet erg veranderd. 11% geeft aan dat hun inkomsten sinds de corona-uitbraak zijn gedaald, maar de helft van deze groep geeft aan te verwachten dat hun inkomsten weer snel zullen stijgen. Voornamelijk onder ZZP'ers en ondernemers zijn de inkomsten vaker gedaald. Voor werkenden in loondienst zijn de inkomsten redelijk gelijk gebleven. Daarnaast is er een klein verschil in opleidingsniveau zichtbaar: bij hoogopgeleiden is iets vaker een stijging van het inkomen zichtbaar.

Wat is het meest op u van toepassing (n=4.682) enkele keuze

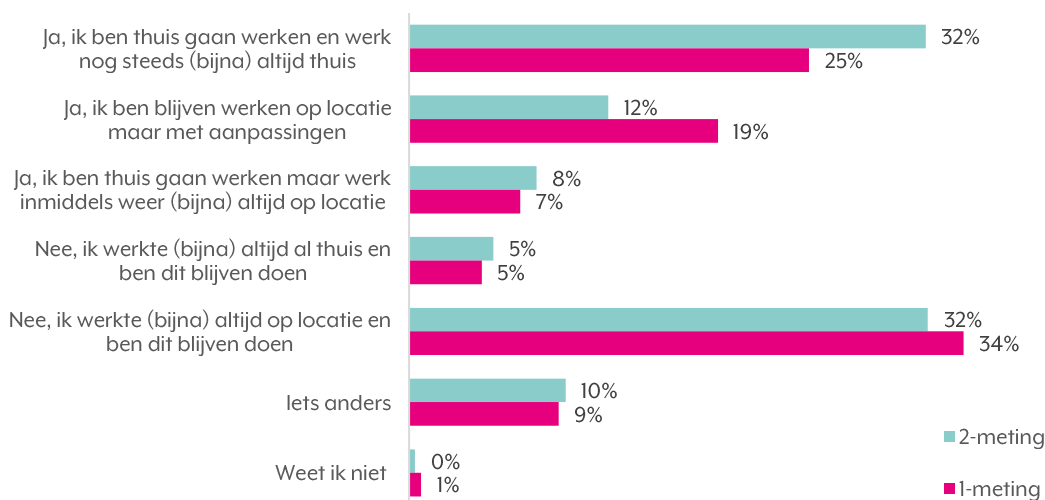
Antwoord	2-meting	1-meting
Mijn inkomsten zijn sinds de corona-uitbraak gedaald en ik verwacht dat ze nog verder gaan dalen	6%	9%
Mijn inkomsten zijn sinds de corona-uitbraak gedaald, maar ik verwacht dat ze snel weer zullen stijgen	5%	3%
Mijn inkomsten zijn tijdens de corona-uitbraak hetzelfde gebleven	75%	78%
Mijn inkomsten zijn tijdens de corona-uitbraak gestegen	9%	4%
Iets anders	4%	3%
Zeg ik liever niet / weet ik niet	3%	3%

(thuis)werken

Aan inwoners die werken in loondienst, als ondernemer of ZZP'er (3.002) zijn een aantal vervolgvragen gesteld over de manier van werken sinds de corona-uitbraak. Bijna de helft van deze groep (46%) geeft aan dat hun werk niet uitvoerbaar is op een andere locatie. Toch is een derde sinds de corona-uitbraak thuis gaan werken en geeft deze groep aan dit nog steeds te doen. Dit is een lichte toename in vergelijking met de eerste meting, toen een kwart aangaf thuis te zijn gaan werken en dit nog steeds te doen. Daarnaast is er een groep van 8% die thuis was gaan werken, maar inmiddels weer op locatie werkt.

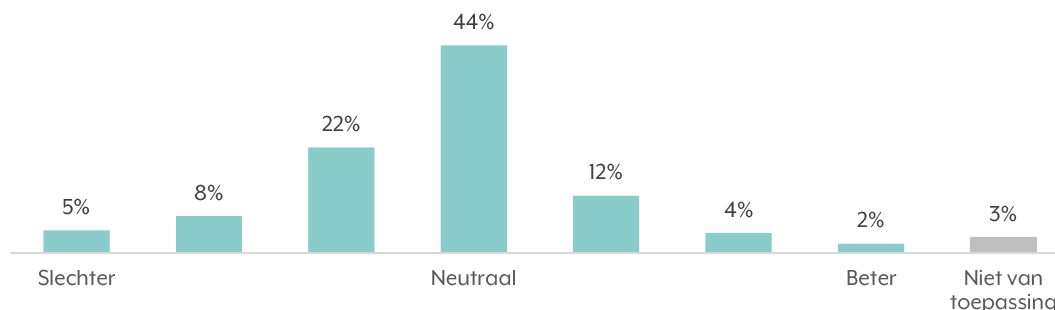
Bent u sinds de corona-uitbraak anders gaan werken? (n=3.002, alleen werkenden) enkele keuze

Antwoord	2-meting	1-meting
Ja, ik ben thuis gaan werken en werk nog steeds (bijna) altijd thuis	32%	25%
Ja, ik ben blijven werken op locatie maar met aanpassingen	12%	19%
Ja, ik ben thuis gaan werken maar werk inmiddels weer (bijna) altijd op locatie	8%	7%
Nee, ik werkte (bijna) altijd al thuis en ben dit blijven doen	5%	5%
Nee, ik werkte (bijna) altijd op locatie en ben dit blijven doen	32%	34%
Iets anders	10%	9%
Weet ik niet	0%	1%

Hoewel in vergelijking met de eerste meting meer mensen thuis zijn gaan werken, geeft een derde (34%) aan het eens te zijn met de stelling 'Ik kan mijn werk thuis minder goed uitvoeren'. De meerderheid (55%) is het echter oneens met deze stelling, en 11% bleef hier in het midden over. Hierop aansluitend is inwoners gevraagd naar de balans tussen werk en privé sinds de corona-uitbraak. 35% geeft aan dat deze verslechterd is, ten opzichte van 18% voor wie deze juist verbeterd is. Thuiswerken lijkt hier invloed op te hebben: mensen die thuis werken zijn over het algemeen negatiever over hun werk en privé balans dan mensen die werken op locatie. De sector waarin men werkt heeft hier echter geen grote invloed op.

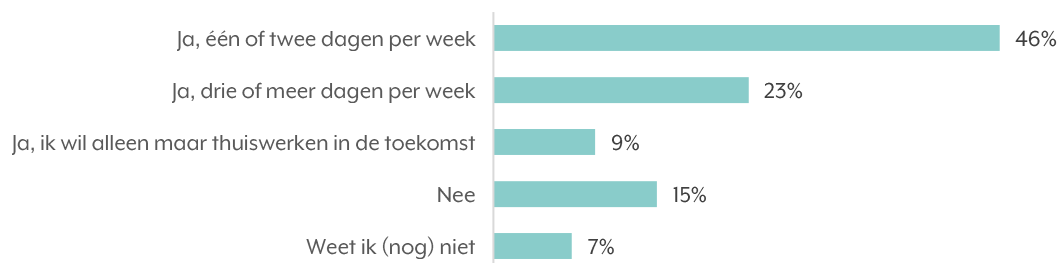
Sinds de corona-uitbraak is mijn balans tussen werk en privé... (n=3003, alleen werkenden) *stelling*

Antwoord	%
Minder vaak	3%
	5%
	15%
neutraal	58%
	13%
	3%
Vaker	2%
weet ik niet / geen mening	2%

Tot slot is aan inwoners gevraagd of ze van plan zijn thuis te blijven werken in de toekomst. Het beeld dat hier naar voren komt is dat ruim driekwart (78%) thuiswerken op een bepaalde manier in stand wil houden. Een kleine groep van 9% geeft aan alleen nog maar thuis te willen werken in de toekomst, terwijl 15% juist niet meer thuis wil werken. Onder de groep werkenden waaraan deze vraag is gesteld, is geen verschil zichtbaar tussen sectoren, en ook de thuissituatie speelt geen rol in de voorkeur van inwoners.

Bent u van plan in de toekomst thuis te blijven werken? (n=3.003, alleen werkenden) *enkele keuze*

Antwoord	%
Ja, één of twee dagen per week	46%
Ja, drie of meer dagen per week	23%
Ja, ik wil alleen maar thuiswerken in de toekomst	9%
Nee	15%
Weet ik (nog) niet	7%

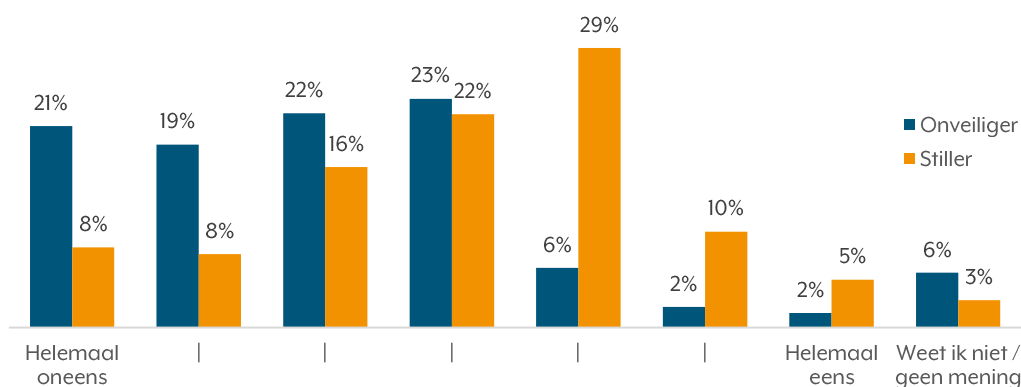
Leefomgeving en ondermijning

Eén van de zorgen die spelen rondom de corona-uitbraak is de toename van ondermijnd gedrag door toegenomen kwetsbaarheid van bepaalde groepen. Inwoners is gevraagd in hoeverre ze hun wijk stiller en/of onveiliger vinden sinds de corona-uitbraak. Daarnaast is gevraagd naar zorgen en ervaringen met ondermijning in het afgelopen jaar.

In de wijk

De meerderheid van de inwoners ziet sinds de corona-uitbraak weinig effecten in de eigen wijk. 61% van de inwoners geeft aan dat zij het niet onveiliger vinden in hun wijk, een kleine toename van 3% ten opzichte van de eerste meting. Mensen in kwetsbare groepen geven daarbij vaker aan hun wijk onveiliger te vinden dan anderen. Op de vraag of inwoners het stiller vinden in hun eigen wijk sinds de corona-uitbraak, is geen grote verandering te zien. 43% geeft aan het stiller te vinden in de wijk.

Ik vind het in mijn wijk onveiliger/stiller sinds het begin van de corona-uitbraak (n=4.678) slider

Antwoord	Onveiliger	Stiller
helemaal oneens	21%	8%
	19%	8%
	22%	16%
neutraal	23%	22%
	6%	29%
	2%	10%
helemaal eens	2%	5%
weet ik niet / geen mening	6%	3%

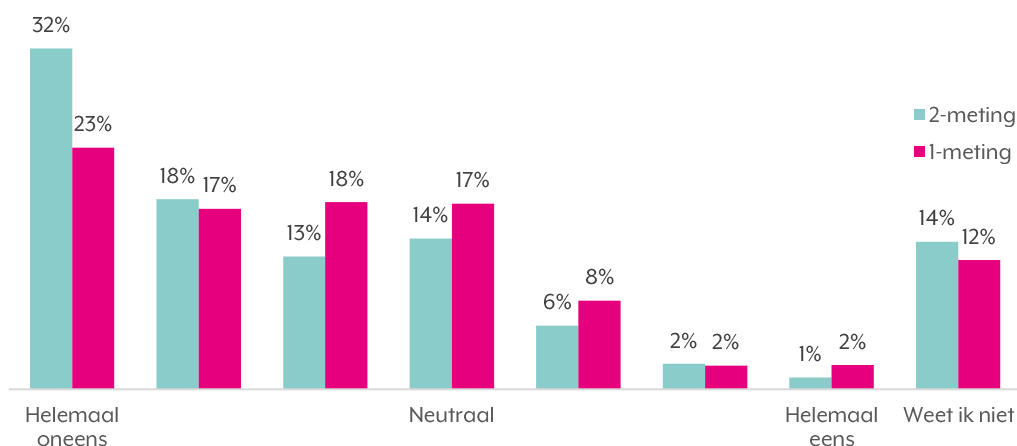
Ondermijning

Er zijn zorgen over de toename van ondermijning sinds de corona-uitbraak, omdat groepen inwoners door bijvoorbeeld een terugval van inkomsten kwetsbaarder zijn geworden. Aan inwoners is hier een aantal vragen over gesteld. Voorafgaand aan deze vragen kregen inwoners de volgende tekst te lezen:

'De volgende vragen gaan over ondermijnende criminaliteit. Dit is het verweven raken van de boven- en onderwereld, bijvoorbeeld het benaderen van mensen om voor geld criminele activiteiten uit te voeren. Voor een aantal inwoners heeft de corona-uitbraak grote financiële gevolgen, omdat ze bijvoorbeeld hun baan zijn verloren. Sommige experts zijn bang dat kwaadwillenden vanuit de onderwereld hier misbruik van zullen maken, bijvoorbeeld door hen te benaderen om voor geld criminele activiteiten uit te voeren.'

Inwoners is gevraagd of zij deze zorgen hebben, en of zij geluiden hebben gehoord van mensen die door kwaadwillenden benaderd zijn. De zorgen hierover zijn gelijk gebleven in vergelijking met de eerste meting, bijna de helft van de inwoners geeft aan zich in enige mate zorgen te maken. De daadwerkelijke geluiden zijn licht afgenomen van 57% naar 63%. Wel is er een verband zichtbaar: inwoners die zich zorgen maken geven ook vaker aan geluiden te hebben gehoord over daadwerkelijke benadering door kwaadwilligen (20%) dan anderen (2%).

Ik heb geluiden gehoord over mensen in mijn omgeving die benaderd zijn door kwaadwillenden vanuit de onderwereld (n=4.687) stelling

Antwoord	2-meting	1-meting
helemaal oneens	32%	23%
	18%	17%
	13%	18%
neutraal	14%	17%
	6%	8%
	2%	2%
helemaal eens	1%	2%
weet ik niet / geen mening	14%	12%

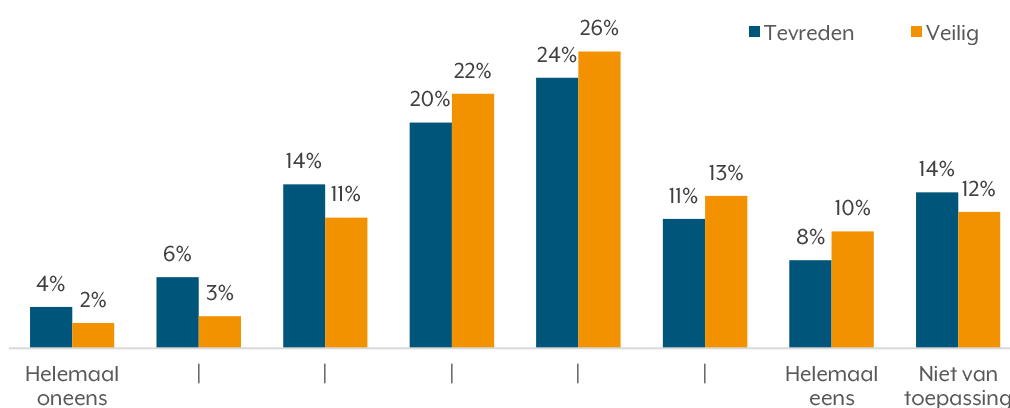
Essentiële en niet-essentiële voorzieningen

Als gevolg van de corona-uitbraak zijn veel voorzieningen minder goed bereikbaar of niet open geweest. Sinds de corona-uitbraak wordt vaak onderscheid gemaakt tussen twee soorten voorzieningen, essentiële en niet-essentiële voorzieningen. Voor de essentiële voorzieningen hebben we aan inwoners gevraagd hoe zij het contact met zorgvoorzieningen en de gemeente ervaren. Voor de niet-essentiële voorzieningen is gevraagd naar verschillende vormen van recreatie in de provincie Flevoland.

Zorgvoorzieningen

Inwoners zijn over het algemeen tevreden over de zorgvoorzieningen en het contact met zorgverleners sinds de corona-uitbraak. Een kwart (24%) geeft aan minder tevreden te zijn over het contact met zorgverleners, 20% is neutraal, en 43% is tevreden. Daarnaast geeft de helft (49%) van de deelnemers aan zich veilig te voelen bij het bezoeken van zorgvoorzieningen in coronatijd, 16% voelt zich minder veilig. Er is ook een verband tussen deze stellingen: mensen die tevreden zijn met het contact voelen zich ook veiliger.

Ik ben tevreden over het contact met zorgverleners, ook sinds de corona-uitbraak / Bij het bezoeken van zorgvoorzieningen voel ik mij veilig, ook sinds de corona-uitbraak (n=4.687) stelling

Antwoord	Tevreden	Veilig
helemaal oneens	4%	2%
	6%	3%
	14%	11%
neutraal	20%	22%
	24%	26%
	11%	13%
helemaal eens	8%	10%
Niet van toepassing	14%	12%

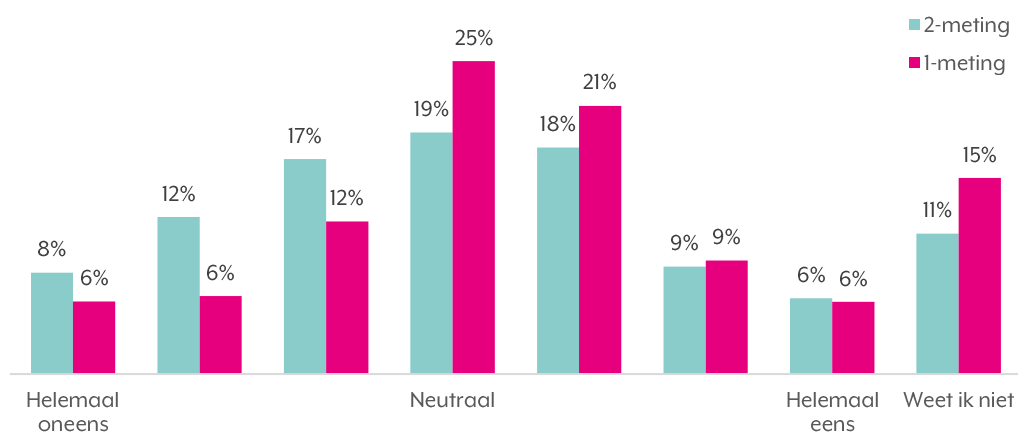
De gemeente

Inwoners is gevraagd om het contact met hun gemeente sinds de corona-uitbraak te beoordelen. Hoewel het merendeel van de inwoners (58%) aangeeft geen contact met de gemeente te hebben gehad sinds de uitbraak, is de groep die wel contact heeft gehad hier licht negatief over. 37% van deze groep geeft aan dat het contact slechter is geworden, hoewel het voor 55% hetzelfde is gebleven. Het contact was vooral rondom de aanvraag van documenten (37%) of voor vragen en klachten (28%). Uit de open antwoorden blijkt dat inwoners voornamelijk het gevoel hebben dat gemeenten corona als zondebok gebruiken in bepaalde situaties. Daarnaast zijn de meningen verdeeld over het verplicht maken van een afspraak, door de één wordt dit als prettig ervaren, door de ander vervelend.

Recreatie en vakantie in Flevoland

Inwoners is gevraagd of zij vinden dat er ook sinds de corona-uitbraak voldoende mogelijkheden voor ontspanning in Flevoland is. Ruim één derde (37%) geeft aan dat er sinds de corona-uitbraak in Flevoland onvoldoende mogelijkheden zijn voor ontspanning. Dit is groter dan de groep inwoners die bij de eerste meting aangaf ontevreden te zijn over de recreatiemogelijkheden, dat was toen 24%.

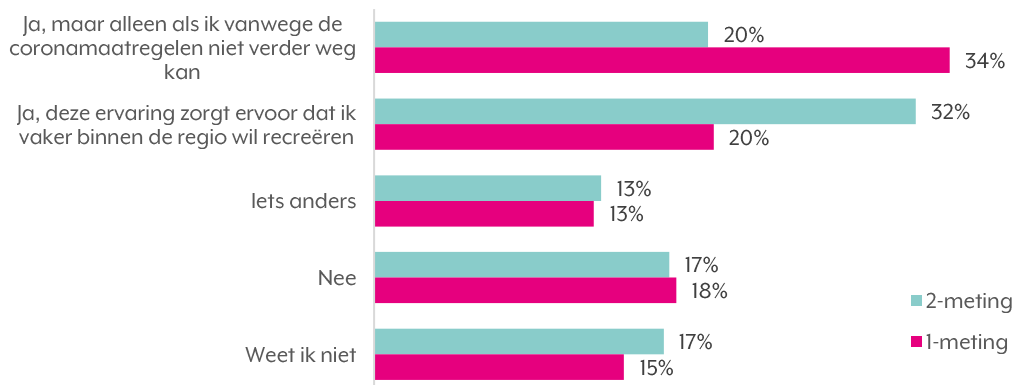
In Flevoland zijn genoeg mogelijkheden voor ontspanning, ook sinds de corona-uitbraak (n=4.687) slider

Antwoord	2-meting	1-meting
Helemaal oneens	8%	6%
	12%	6%
	17%	12%
Neutraal	19%	25%
	18%	21%
	9%	9%
Helemaal eens	6%	6%
Weet ik niet	11%	15%

Het recreatiegedrag in de provincie Flevoland is niet veranderd sinds de eerste meting. Eén op de drie geeft aan binnen de provincie Flevoland te hebben gerecreëerd. De grootste groep hiervan (29%) is alleen een dagje weg geweest. Een veel kleinere groep (5%) geeft aan ook in de provincie op vakantie te zijn geweest. Vooral de huishoudens met kinderen hebben vaak in de provincie gerecreëerd. Aan inwoners die in Flevoland hebben gerecreëerd of vakantie hebben gevierd is gevraagd of zij dit hebben gedaan vanwege de coronamaatregelen. Voor de helft van de inwoners was dit het geval. Een derde van de inwoners die binnen de provincie een dagje weg zijn gegaan of op vakantie zijn gegaan geeft aan dat dit voor herhaling vatbaar is. Hiermee is de groep die positief is over recreëren in de provincie groter geworden ten opzichte van de eerste meting.

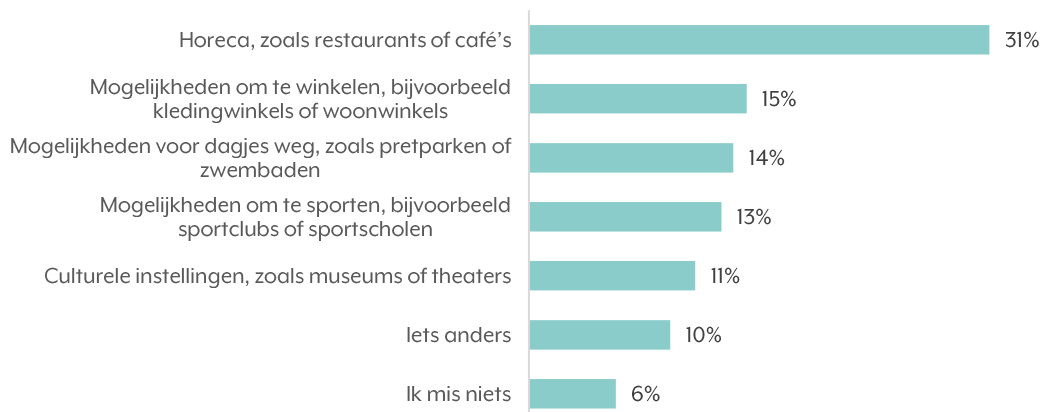
Is het voor u voor herhaling vatbaar om vaker binnen de regio dagjes weg, of op vakantie te gaan? (n=1.561, vraag alleen gesteld aan inwoners die in provincie gerecreëerd hebben) enkele keuze

Antwoord	2-meting	1-meting
Ja, maar alleen als ik vanwege de coronamaatregelen niet verder weg kan	20%	34%
Ja, deze ervaring zorgt ervoor dat ik vaker binnen de regio wil recreëren	32%	20%
Iets anders	13%	13%
Nee	17%	18%
Weet ik niet	17%	15%

Van de niet-essentiële voorzieningen geeft één derde (31%) aan dat zij horeca, zoals cafés en restaurants het meest hebben gemist. Daarmee is dit de niet-essentiële voorziening die door de grootste groep inwoners wordt genoemd. Dat geldt voor elke leeftijdscategorie. Door de groep inwoners van 45 jaar of jonger worden dagjes weg daarnaast vaak genoemd. Bij de inwoners van 65 jaar of ouder zijn dit vooral culturele instellingen. Bij inwoners die aangeven iets anders te missen worden culturele instellingen zoals de bibliotheek, een kerkbezoek, de mogelijkheid om spontaan iets te doen en hobby's als koor of sporten genoemd.

Welke voorziening heeft u sinds de corona-uitbraak het meest gemist? (n=4.687) enkele keuze

Antwoord	%
Horeca, zoals restaurants of café's	31%
Mogelijkheden om te winkelen, bijvoorbeeld kledingwinkels of woonwinkels	15%
Mogelijkheden voor dagjes weg, zoals pretparken of zwembaden	14%
Mogelijkheden om te sporten, bijvoorbeeld sportclubs of sportscholen	13%
Culturele instellingen, zoals museums of theaters	11%
iets anders	10%
Ik mis niets	6%

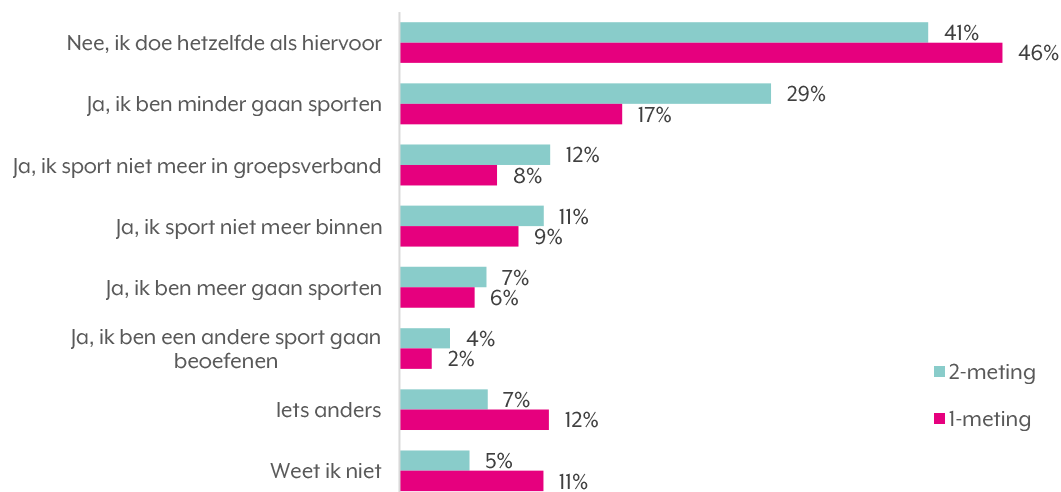
Door de beperktere mogelijkheden voor recreatie is het sinds de corona-uitbraak op de plaatsen waar wel mogelijkheden voor recreatie waren drukker. De helft van de inwoners ervaart extra drukte in parken of natuurgebieden. Dit is daarmee de categorie die door inwoners verreweg het vaakst wordt genoemd. Een kwart van de inwoners geeft daarnaast aan dat er geen plekken zijn waar zij extra drukte ervaren.

Sporten

De corona-uitbraak heeft grote gevolgen voor het sportgedrag van veel inwoners in de provincie. Ruim de helft van de inwoners van Flevoland geeft aan dat hun sportgedrag als gevolg van de corona-uitbraak is veranderd. Hiervan geeft het grootste gedeelte, bijna één derde (29%), aan dat zij minder zijn gaan sporten. De groep die aangeeft meer te zijn gaan sporten, is met 7% een stuk kleiner. Daarmee is het aantal inwoners dat aangeeft minder te

zijn gaan sporten ruim 10% groter dan bij de eerste meting. Vooral in de leeftijdsgroep onder de 45 jaar zijn er veel inwoners die aangeven minder te zijn gaan sporten. Ruim een kwart van de inwoners is op een andere manier gaan sporten, bijvoorbeeld omdat zij een andere sport zijn gaan beoefenen of niet meer in teamverband sporten.

Is uw sportgedrag veranderd sinds de corona-uitbraak? (n=4.687) meerkeuze

Antwoord	2-meting	1-meting
Nee, ik doe hetzelfde als hiervoor	41%	46%
Ja, ik ben minder gaan sporten	29%	17%
Ja, ik sport niet meer in groepsverband	12%	8%
Ja, ik sport niet meer binnen	11%	9%
Ja, ik ben meer gaan sporten	7%	6%
Ja, ik ben een andere sport gaan beoefenen	4%	2%
lets anders	7%	12%
Weet ik niet	5%	11%

Toekomst

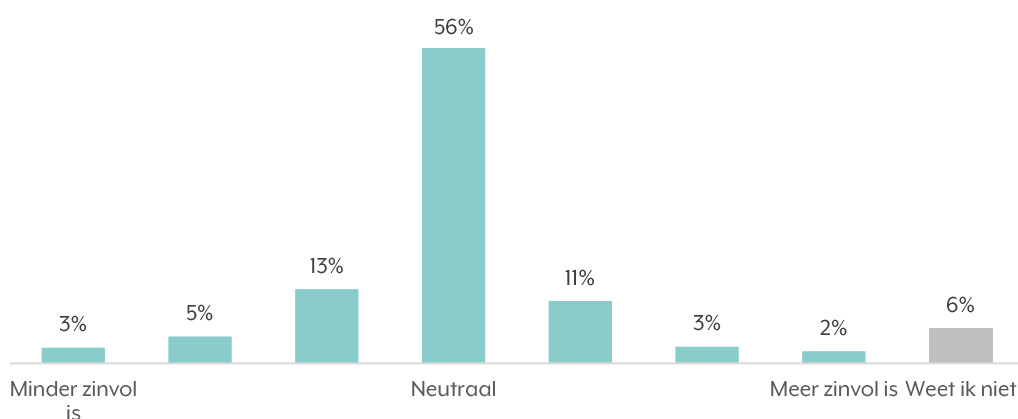
Aan het eind van het onderzoek is inwoners gevraagd hoe zij naar de toekomst kijken en of zij verwachten dat corona ook in de nabije toekomst nog invloed heeft op hun gedrag.

Daarnaast is stil gestaan bij de vraag wat het effect van de corona-uitbraak is rondom zingevingsvragen van inwoners. Hebben de coronamaatregelen ook eventuele positieve gevolgen? En heeft de corona-uitbraak invloed op de mate waarin mensen hun leven als zinvol ervaren?

Zinvol leven

Bijna driekwart van de inwoners (73%) geeft aan een zinvol leven te hebben, tegenover 12% die aangeeft geen zinvol leven te hebben. Dit houdt verband met hoeveel vertrouwen inwoners hebben in hun eigen toekomst. 73% geeft aan hier wel vertrouwen in te hebben, 11% niet. Voor het merendeel van de inwoners heeft de corona-uitbraak geen invloed gehad op de zinvolheid van hun leven. Toch geeft één op de vijf (21%) aan het leven minder zinvol te vinden sinds de corona-uitbraak, en vindt 16% het juist zinvoller. Hier is ook een verband met werksector zichtbaar: mensen die werkzaam zijn in de gezondheidssector geven het vaakst aan dat hun leven zinvoller is geworden sinds de corona-uitbraak (27%). Mensen die werkzaam zijn in de handelssector geven juist vaker aan dat hun leven minder zinvol is geworden (30%). Ook eenzaamheid blijkt een grote rol te spelen in hoe zinvol mensen hun leven vinden. Inwoners die aangeven eenzamer te zijn sinds de corona-uitbraak vinden hun leven vaak ook minder zinvol (42%), van de inwoners die aangeven zich niet eenzamer te voelen vindt slechts 7% het leven minder zinvol.

Sinds de corona-uitbraak heb ik het gevoel dat mijn leven... (n=4.687) slider

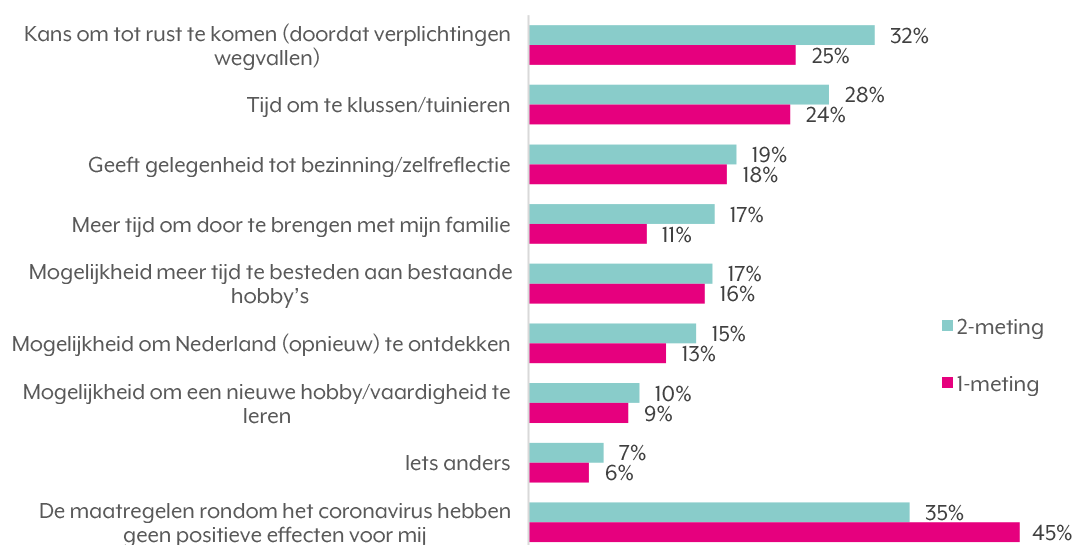
Antwoord	%
Minder zinvol is	3%
	5%
	13%
Neutraal	56%
	11%
	3%
Meer zinvol is	2%
Weet ik niet	6%

Positieve neveneffecten coronamaatregelen

Inwoners is gevraagd of de coronamaatregelen voor hen ook positieve neveneffecten heeft. In vergelijking met de eerste meting is de groep die aangeeft dat de coronamaatregelen geen positieve gevolgen voor hen heeft afgenomen met 10%. Zo ziet een derde (32%) de kans om tot rust te komen als een positief gevolg van de corona-uitbraak. Ook 'tijd om te klussen/tuinieren' (28%) wordt vaak genoemd. Of mensen positieve neveneffecten van de maatregelen zien houdt ook verband met hoe zinvol ze het leven vinden. Mensen die aangeven het leven minder zinvol te vinden sinds de corona-uitbraak geven ook vaker aan geen positieve gevolgen te zien van de huidige situatie.

Heeft de huidige situatie waarin we zitten positieve gevolgen voor u? (n=4.687)

meerkeuze

Antwoord	2-meting	1-meting
Kans om tot rust te komen (doordat verplichtingen wegvallen)	32%	25%
Tijd om te klussen/tuinieren	28%	24%
Geeft gelegenheid tot bezinning/zelfreflectie	19%	18%
Meer tijd om door te brengen met mijn familie	17%	11%
Mogelijkheid meer tijd te besteden aan bestaande hobby's	17%	16%
Mogelijkheid om Nederland (opnieuw) te ontdekken	15%	13%
Mogelijkheid om een nieuwe hobby/vaardigheid te leren	10%	9%
Iets anders	7%	6%
De maatregelen rondom het coronavirus hebben geen positieve effecten voor mij	35%	45%

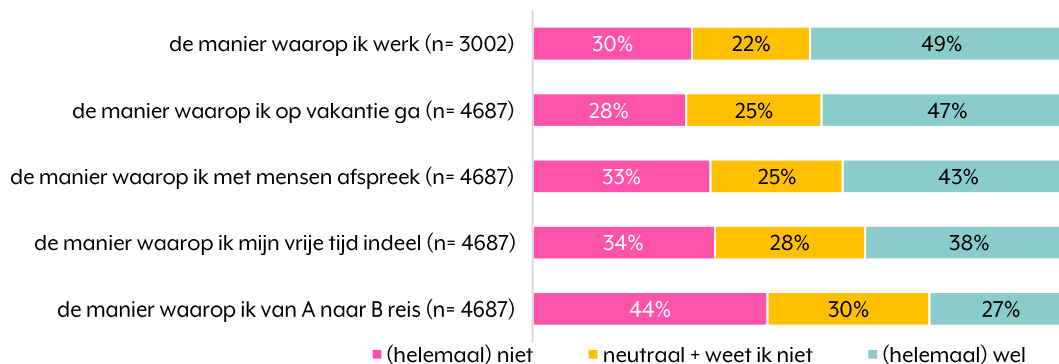
Gevolgen over een jaar

Inwoners is gevraagd om hun verwachtingen uit te spreken omtrent de invloed van corona op bepaalde situaties het komende jaar. Daarbij verwachten inwoners de grootste invloed op de manier van werken (49%). Dit is een lichte toename van 4% ten opzichte van de eerste meting. Ook wordt er invloed verwacht op de manier waarop ze op vakantie gaan en met mensen afspreken (respectievelijk 47% en 43%). Hier is een kleine afname zichtbaar ten opzichte van de eerste meting, beiden zijn afgenomen met 8%. Het minste invloed verwachten invullers, net als bij de eerste meting, op de manier waarop ze van A naar B reizen.

Inwoners die aangaven te verwachten dat een situatie over een jaar nog anders zou zijn, is vervolgens gevraagd of zij denken dat deze verandering positief of negatief is. Hierbij zijn inwoners vooral negatief over de invloed van corona op 'de manier waarop ik op vakantie ga' en 'de manier waarop ik van A naar B reis'. Hierbij zijn ze wel minder negatief dan bij de eerste meting. Waar bij de eerste meting 61% aangaf een negatieve verandering te verwachten op de manier van op vakantie gaan, is dat bij de tweede meting afgenomen met 11%. Ook over de manier van reizen zijn invullers minder negatief, 46% verwacht nog een negatieve invloed, bij de eerste meting was dit 52%. Voor de manier van werken en het indelen van de vrije tijd zijn juist grote toenames zichtbaar van mensen die positieve veranderingen verwachten. Zo verwacht 56% dat de manier van werken positief veranderd, ten opzichte van 35% bij de eerste meting.

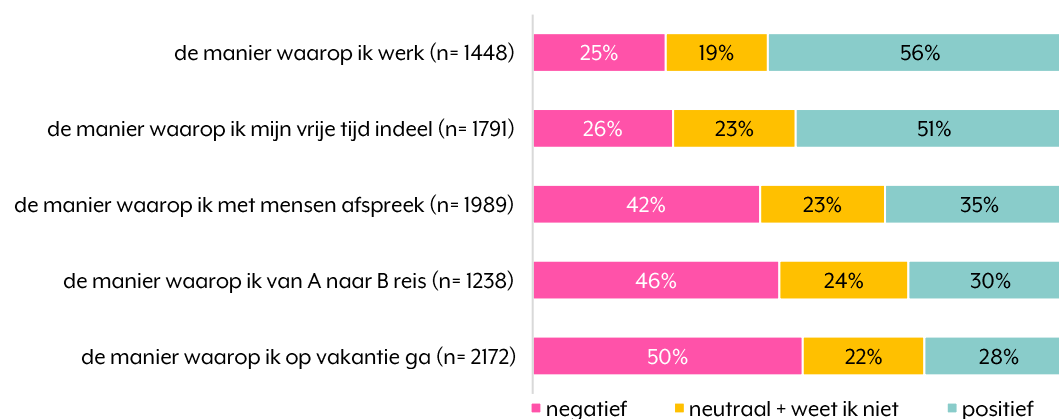

Denkt u dat corona over een jaar de volgende situaties nog anders maakt? slider

Antwoord	(helemaal) niet	Neutraal + weet ik niet	(helemaal) wel
de manier waarop ik met mensen afspreek (n= 4687)	33%	25%	43%
de manier waarop ik mijn vrije tijd indeel (n= 4687)	34%	28%	38%
de manier waarop ik werk (n= 3002)	30%	22%	49%
de manier waarop ik op vakantie ga (n= 4687)	28%	25%	47%
De manier waarop ik van A naar B reis (n= 4687)	44%	30%	27%

Denkt u dat de verandering positief of negatief is? slider

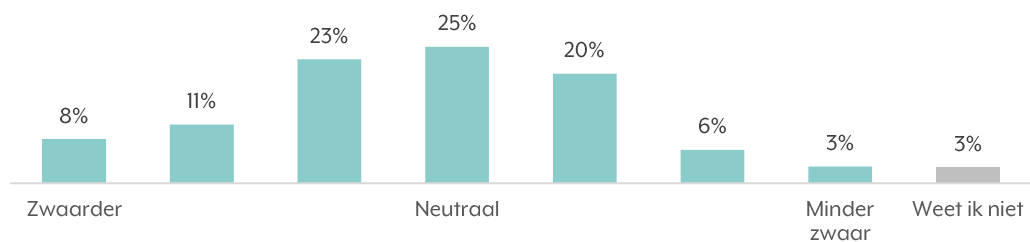
Antwoord	(helemaal) niet	Neutraal + weet ik niet	(helemaal) wel
de manier waarop ik werk (n= 1448)	25%	19%	56%
de manier waarop ik mijn vrije tijd indeel (n= 1791)	26%	23%	51%
de manier waarop ik met mensen afspreek (n= 1989)	42%	23%	35%
de manier waarop ik van A naar B reis (n= 1238)	46%	24%	30%
de manier waarop ik op vakantie ga (n= 2172)	50%	22%	28%

Knelpunten en verbeteringen in de 1,5 meter samenleving

Aan het einde van het onderzoek is inwoners gevraagd met welke veranderingen in de samenleving ze moeite hebben sinds de corona-uitbraak, en welke veranderingen ze als prettig hebben ervaren. De meeste inwoners geven hier aan moeite te hebben met het houden van de 1,5 meter afstand. Daarnaast wordt aangegeven dat de werkdruk voor sommigen hoger is geworden omdat collega's zijn ontslagen, en worden ook de beperkingen met betrekking tot recreatie als lastig ervaren. Prettige veranderingen zijn onder andere de rust die voor veel mensen is ontstaan door corona, maar ook het thuiswerken/wegvallen van de reistijd is voor velen een positieve verandering. Opvallend is dat ook bij de positieve veranderingen het afstand houden wordt genoemd: zo zijn sommige inwoners blij dat handen schudden en drie keer zoenen niet meer standaard is.

Als laatste vraag konden inwoners aangeven of ze de corona-uitbraak zwaarder of minder zwaar ervaren in vergelijking met een jaar geleden. Hier zijn inwoners verdeeld over. Een derde (30%) geeft aan het leven minder zwaar te vinden, terwijl twee op de vijf (42%) het leven juist zwaarder vindt. Dit houdt ook verband met hoe zinvol mensen hun leven vinden: mensen die hun leven zinvoller vinden sinds de corona-uitbraak ervaren corona ook als minder zwaar dan een jaar geleden.

In vergelijking met een jaar geleden, ervaar ik de corona-uitbrak als... (n=4.687) slider

Antwoord	%
Zwaarder	8%
	11%
	23%
Neutraal	25%
	20%
	6%
Minder zwaar	3%
Weet ik niet	3%

Verschillen tussen gemeenten

In de analyse is naast verschillen in de beleving van inwoners in de hele provincie ook gekeken naar beleving van inwoners in de verschillende gemeenten in Flevoland. Per gemeente hebben er tussen de 65 (Urk) en 1.730 (Almere) inwoners meegedaan aan het onderzoek. Door het aantal invullers per gemeente is het mogelijk om te kijken naar de verschillen tussen de gemeenten, waarbij de resultaten van Urk gezien het relatief lage aantal invullers als indicatief moeten worden beschouwd. In bijlage 1 is in tabelvorm weergegeven hoe de inwoners uit de gemeenten over de verschillende onderdelen denken. In het algemeen zijn de verschillen tussen de gemeenten, met uitzondering van Urk, niet heel erg groot. Hieronder wordt kort op elke gemeente ingezoomd, waarbij de belangrijkste en meest interessante verschillen tussen de gemeenten beschreven worden.

Belangrijk is om op te merken dat de verschillen tussen gemeenten minder groot zijn dan tussen verschillende groepen inwoners. Achtergrondvariabelen zoals leeftijd en opleidingsniveau spelen een grotere rol in de verschillen die zichtbaar zijn in de resultaten.

Almere

In Almere zijn, net als bij de eerste meting, meer dynamieken van een grote stad zichtbaar dan in de andere gemeenten. Zo ervaren inwoners van Almere meer drukte in de binnenstad sinds de corona-uitbraak dan andere gemeenten. Ook zijn ze in verhouding met andere gemeenten iets negatiever over het contact met de gemeente sinds de corona-uitbraak. Daarnaast geven inwoners van Almere vaker aan dat ze het in hun wijk onveiliger vinden sinds de corona-uitbraak dan in andere gemeenten. Ook maken de inwoners van Almere zich, net als bij de eerste meting, meer zorgen over toegenomen misbruik door kwaadwillenden sinds de corona-uitbraak. Ook hebben ze hier relatief vaker geluiden over gehoord van mensen in hun omgeving dan in andere gemeenten.

Dronten

Inwoners van Dronten geven in vergelijking met inwoners van andere gemeenten vaker aan dat ze minder vaak hun huis uit durven te gaan door corona. Dit houdt echter geen verband met de veiligheid in de gemeente: inwoners geven juist aan dat de veiligheid in hun wijk niet veranderd is. Daarnaast zien inwoners van Dronten, samen met de inwoners van Zeewolde, het minst vaak positieve neveneffecten als gevolg van de coronamaatregelen.

Lelystad

Inwoners uit Lelystad zijn over het algemeen tevreden met de mogelijkheden voor ontspanningen. Wel geven zij vaker aan extra drukte te ervaren in de parken en de natuur. In vergelijking met de inwoners uit andere gemeenten bevalt thuiswerken de inwoners van Lelystad goed. Ze geven vaker aan dat zij ook thuis hun werk goed uit kunnen voeren. Ook noemen ze vaker dat ze in de toekomst graag 3 dagen per week of meer thuis willen blijven werken. Verder geven inwoners uit Lelystad het vaakst aan de coronamaatregelen voor hen ook positieve neveneffecten heeft gevolgen en is de groep die extra spanningen ervaart door de corona-uitbraak van alle gemeenten het kleinst in Lelystad.

Noordoostpolder

Evenals in de eerste meting maken inwoners uit de Noordoostpolder zich relatief gezien minder zorgen over de leerachterstand van hun kinderen. In de Noordoostpolder is de groep die zich eenzamer voelt vanwege de corona-uitbraak kleiner dan in de andere gemeenten. Wel zijn er verhoudingsgewijs meer inwoners van de Noordoostpolder die aangever zich veel eenzamer te voelen sinds de corona-uitbraak. Zo is in de Noordoostpolder het aandeel inwoners dat aangeeft sinds de corona-uitbraak minder mensen buiten hun eigen bubbel te spreken, bijvoorbeeld burens, relatief veel toegenomen. Daarnaast zijn de zorgen in Noordoostpolder over de gevolgen door kwaadwillenden kleiner dan in de provincie als geheel.

Urk

Het aantal invullers van het onderzoek dat afkomstig is uit Urk is met 65 klein. Daarom zijn we terughoudend om verschillen tussen Urk en de andere gemeenten te benoemen. Echter, ook met deze voorzichtigheid zien we, evenals bij de eerste meting, dat de opvattingen van inwoners van Urk het meest afwijken ten opzichte van het gemiddelde van de provincie. Zo zijn bijvoorbeeld de zorgen om gezondheid of de economie een stuk lager op Urk dan in de andere gemeenten. Ook geven inwoners van Urk aan dat de eenzaamheid als gevolg van corona-uitbraak minder is toegenomen en verwachten inwoners van Urk dat de invloed van corona op het leven in de nabije toekomst een stuk minder groot zal zijn.

Zeewolde

In Zeewolde zien we dat inwoners veel vertrouwen hebben in hun eigen toekomst en zijn ze ook, vaker dan in andere gemeenten, het eens met de stelling dat zij een zinvol leven hebben. In Zeewolde zeggen inwoners minder vaak extra drukte te ervaren vanwege de coronamaatregelen. In het sportgedrag van inwoners in Zeewolde is wel de meeste verandering te zien. Zo is er bijvoorbeeld een grote terugloop te zien in mensen die zeggen dat ze in teams sporten, maar is er ook een relatief grote toename in andere vormen van sporten.

Onderzoeksverantwoording

Looptijd van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd tussen 12 mei en 7 juni 2021. In deze periode zijn er twee persconferenties gehouden, waarna diverse coronamaatregelen werden afgeschaft. Dit is een contrast met de eerste meting, waarbij tijdens de persconferenties juist extra maatregelen werden aangekondigd. Op 19 mei gingen de dierentuinen en sportscholen weer open, en mochten terrassen tot 20.00u in plaats van 18.00u open blijven. Op 1 juni gingen daarnaast de musea en middelbare scholen (volledig) open.

In totaal hebben 4.687 inwoners van Flevoland deelgenomen aan het onderzoek. In verband met de persconferenties is gekeken hoeveel respondenten meededen voor en na de verschillende ijkpunten. Er blijken geen grote verschillen te zijn in hoe vragen zijn beantwoord tussen deze momenten. Anders gezegd, de ervaringen van inwoners die het onderzoek na 1 juni of voor 19 mei invulden, wijken op relevante factoren niet af van de mening van inwoners die het onderzoek tussen de twee persconferenties in invulden.

- Tot 19 mei – 609 (13%)
- 19 mei tot en met 31 mei - 3.328 (71%)
- Na 31 mei – 750 (16%)

Respons

Met een gewogen respons van 4.687 kunnen uitspraken worden gedaan over de inwoners van Flevoland en de afzonderlijke gemeenten. Daarbij is een foutmarge van 5% gehanteerd, met een betrouwbaarheidsinterval van 95%. Indien vragen aan kleinere groepen zijn gesteld, neemt de foutmarge toe. Uitzondering hierin is Urk. De respons in deze gemeente is relatief gezien lager, waardoor uitkomsten uit deze gemeente met meer voorzichtigheid moeten worden geïnterpreteerd. In het onderzoek worden alleen verschillen tussen groepen (gemeenten, opleidingsniveau, leeftijd of kwetsbare groep) gerapporteerd indien deze statistisch significant zijn. Voor de vergelijking tussen groepen zijn ongewogen resultaten gebruikt.

Gemeenten	Flevoland	Respons
Almere	50%	37%
Dronten	10%	13%
Lelystad	19%	29%
Noordoostpolder	11%	10%
Urk*	5%	1%
Zeewolde	5%	10%

Achtergrondkenmerken

In het onderzoek zijn een aantal achtergrondkenmerken bevroegd. Onderstaande achtergrondkenmerken zijn gebruikt voor de weging van de resultaten. Dit betekent dat de verhoudingen zijn teruggebracht naar de werkelijk bestaande verhoudingen in de provincie. Groepen die in het onderzoek zijn oververtegenwoordigd krijgen een kleiner gewicht, terwijl groepen die zijn ondervertegenwoordigd een groter gewicht krijgen. Hiermee is het onderzoek op de variabelen leeftijd en opleidingsniveau representatief voor Flevoland in zijn geheel. De maximale weegfactor die is gebruikt is 5⁴.

Hierbij dient vermeld te worden dat net als bij de eerste meting, zoals uit onderstaande tabellen blijkt, er sprake is van een ondervertegenwoordiging van jongeren en een oververtegenwoordiging van hoger opgeleiden.

⁴ 95% van de respondenten kregen een weegfactor die ruim onder de 5 lag.

Leeftijd	Flevoland	Respons
18 t/m 44	47%	13%
45 t/m 64	35%	41%
65+	18%	43%
onbekend	0%	3%

Opleidingsniveau	Flevoland	Respons
laag	30%	14%
middelbaar	47%	36%
hoog	23%	44%
overig	0%	1%
zeg ik liever niet	0%	1%
onbekend	0%	3%

Methode

Open link

Om zoveel mogelijk inwoners uit de provincie te bereiken, is het onderzoek uitgezet via een open link. Via www.coronapeilingflevoland.nl konden alle inwoners hun mening geven en meedoen aan het onderzoek. In de volgende paragraaf staat uitgebreid beschreven welke campagnemiddelen zijn ingezet om het onderzoek onder de aandacht van inwoners te brengen. Naast de campagne zijn ook panelleden van de afzonderlijke burgerpanels van de gemeenten op het onderzoek geattendeerd. Graag willen we de gemeenten bedanken voor het verlenen van de medewerking. Mede door de medewerking van de burgerpanels hebben we de respons behaald, waardoor de onderzoeksresultaten aan kracht en representativiteit hebben gewonnen. Ten slotte hebben we het onderzoek ook onder de panelleden van het Citisens-panel in Flevoland uitgezet. In de antwoorden van de panelleden waren geen significante verschillen ten opzichte van de niet-panelleden.

Een open link betekent ook dat mensen buiten Flevoland konden meedoen aan het onderzoek. Voordat de analyse van het onderzoek is gestart, is daarom een verificatieronde uitgevoerd. Door controle op diverse aspecten zijn dubbele invullers en invullers van buiten de provincie uit de dataset gefilterd. Het onderzoek is ingevuld door 4.723 mensen. Na verificatie zijn 36 respondenten uit de dataset gehaald, en is de netto respons van 4.687 inwoners meegenomen in de analyse en deze rapportage.

Campagne

Om het onderzoek onder de aandacht van inwoners van provincie Flevoland te brengen zijn diverse campagnemiddelen ingezet. Deze middelen zijn afgestemd op de verschillende typen inwoners die in de afzonderlijke gemeenten van Flevoland wonen. Zo hebben inwoners van Urk en Zeewolde een ansichtkaart ontvangen die huis aan huis bezorgd is via de huis-aan-huiskrant. Daarnaast is via advertenties op sociale media (Facebook en Instagram) en de websites en apps van NU.nl en het AD aandacht gevraagd voor het onderzoek. Een voorbeeld van een banner voor Instagram is hiernaast ter illustratie opgenomen. De advertentie op NU.nl en het AD heeft 200.826 impressies, de advertenties op Facebook en Instagram zijn 98.749 keer bekeken.

